

Comenius-yhteistyöhankkeen

RAHOITUSSOPIMUS

Elinikäisen oppimisen ohjelmassa¹

SOPIMUSNUMERO - 2009-1-IT2-COM06-06171 3

Sopimusosapuolet:

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO
LLP-ohjelman kansallinen toimisto (Comenius -yhteistyöhankkeet)
PL 343 (Hakaniemenranta 6)
00531 HELSINKI
jäljempänä "kansallinen toimisto", jota edustaa johtaja Kirsti Aaltonen

ja

Pyhäjoen lukio
Koulutie 8
86100 Pyhäjoki

jäljempänä "edunsaaja", jota edustaa:

asema, etunimi, sukunimi: _____

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA

erityisehdoista ja liitteistä:

Liite I	Hankehakemus
Liite II	Loppuraportti
Liite III	Lopullisen tukimäärän laskusäännöt
Liite IV	Väliraportti
Liite V	Luettelo hankkeeseen osallistuvista oppilaitoksista
Liite VI	Maksatuslomake

jotka muodostavat keskeisen osan tätä sopimusta ("sopimus").

Sopimuksen liitteet II ja IV ovat saatavilla osoitteesta: www.cimo.fi | Lomakkeet | Comenius-ohjelma

Erityisehdoissa määritellyt ehdot ovat ensisijaisia muualla sopimuksessa määriteltyihin ehtoihin nähden.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N°1720/2006/EY 15.11.2006 Elinikäisen oppimisen toimintaohjelman perustamisesta, julkaistu EU:n virallisessa lehdessä N°L327/45 24.11.2006.

ERITYISEHDOT

ARTIKLA 1 –TUEN TARKOITUS

- 1.1 Kansallinen toimisto on päättänyt myöntää edunsaajalle tuen Comenius-yhteistyöhanketta (jäljempänä "toiminto") varten Elinikäisen oppimisen ohjelmassa.
- 1.2 Edunsaaja hyväksyy tuen tämän sopimuksen sääntöjen ja ehtojen mukaisesti. Edunsaaja vastaa liitteessä I kuvaillun toiminnon toimeenpanosta, paitsi ylivoimaisen esteen ("force majeure"²) sattuessa.

ARTIKLA 2 - KESTO

- 2.1 Sopimus astuu voimaan sinä päivänä, kun molemmat sopimusosapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.
- 2.2 Toiminnon on tapahduttava 1.8.2009 ja 31.7.2011 välisenä aikana mainitut päivämäärät mukaan lukien.

ARTIKLA 3 - TOIMINNON RAHOITUS

- 3.1 Kansallinen toimisto osallistuu toiminnon rahoitukseen korkeintaan **20000** euron kokonaissummalla. Edunsaajan on toteutettava vähintään **24** kansainvälistä liikkuvuutta.

"Kansainvälinen liikkuvuus" määritellään liitteessä III.
- 3.2 Tuki maksetaan kiinteämääräisenä.
- 3.3 Tuen lopullinen määrä määräytyy liitteen III sääntöjen mukaisesti.
- 3.4 Edunsaaja vastaa kaikista muista toimintaan liittyvistä kuluista.

ARTIKLA 4 - SUORITETTAVAT MAKSUT

- 4.1 Ennakkomaksu
16000 euron ennakkomaksu maksetaan edunsaajalle 45 päivän kuluessa sopimuksen voimaantulusta. Ennakkomaksu on 80% määritellystä kokonaistuesta (artikla 3.1).
- 4.2 Loppumaksu
Edunsaajan on toimitettava loppuraportti (liite II) kansalliseen toimistoon 30.9.2011 mennessä. Loppuraportti on edunsaajan anomus tuen loppumaksusta.

Loppuraportin lisäksi kansallinen toimisto voi pyytää edunsaajaa toimittamaan tositteet kunkin kansainväliseen liikkuvuuteen osallistuneen matkoista ja ulkomailla oleskelusta:
 - matkalippujen ja/tai lähtöselvityskorttien kopiot ja vastaanottavan organisaation antamat osallistumistodistukset.

2 Force majeure tarkoittaa mitä tahansa ennalta ennakoimatonta, poikkeuksellista tilannetta, johon sopimusosapuolet eivät voi vaikuttaa tai joka estää kumpaa tahansa heistä täyttämästä jotakin heidän sopimuksensa mukaista velvoitetta, tai joka ei ole osoitettavissa olevan heidän tekemänsä virheen tai laiminlyönnin tulosta tai osoittautuu ylitse pääsemättömäksi esteeksi heidän ponnisteluistaan huolimatta. Rikkova osapuoli ei voi vedota force majeure-tilanteeseen laitteistossa tai materiaaleissa esiintyvän puutteen tai vian, myöhästymisen niiden toimituksessa (paitsi milloin kyseessä on force majeure), työriidan, lakon tai taloudellisten vaikeuksien takia.

Kansallisen toimiston on hyväksyttävä tai hylättävä loppuraportti ja sen liitteet 45 päivän kuluessa. Jos kansallinen toimisto joutuu pyytämään lisätositteita tai lisätietoa edunsaajalta, aika voi pidentyä. Siinä tapauksessa edunsaajalla on 30 päivää aikaa toimittaa pyydetty lisätositteet tai lisätieto.

Kansallisen toimiston on suoritettava tuen loppumaksu tai -lasku edunsaajalle 45 päivän kuluessa loppuraportin hyväksymisestä.

- 4.3 Raportointiin ja hankkeesta tiedottamiseen edunsaaja käyttää kansallisen toimiston ja komission edellyttämää sähköistä järjestelmää annettujen ohjeiden mukaan.

ARTIKLA 5 - PANKKITILI

Tuki maksetaan euroissa pankkitilille, jonka edunsaaja on ilmoittanut Maksatuslomakkeella (Liite VI).

ARTIKLA 6 - JULKISUUS

Edunsaaja sitoutuu mainitsemaan Elinikäisen oppimisen ohjelmasta saadun tuen kaikissa tuella tuotetuissa julkaisuissa, asiakirjoissa ja tuotteissa sekä annetuissa haastatteluissa ja lausunnoissa. Tämän jälkeen on seurattava vastuuvapauslauseke, jossa täsmennetään, että ainoastaan julkaisun kustantaja vastaa sen sisällöstä ja että Euroopan komissio ei ole vastuussa siitä, miten kyseistä julkaisua tai tietoa käytetään. Kaikessa graafisessa materiaalissa on noudatettava Euroopan komission antamia, graafista ulkoasua koskevia ohjeita osoitteessa: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.html.

ARTIKLA 7 - SEURANTA, ARVIOINTI JA VALVONTA

- 7.1 Edunsaajan on toimitettava väliraportti (liite IV) kansalliseen toimistoon 30.6.2010 mennessä.
- 7.2 Edunsaaja suostuu osallistumaan kansallisen toimiston ja Euroopan komission sekä näiden valtuuttamien henkilöiden tai organisaatioiden järjestämiin toiminnon seuranta- tai arviointitoimiin.
- 7.3 Edunsaaja takaa kansalliselle toimistolle, Euroopan komissiolle ja Euroopan petostentorjuntavirastolle OLAFille sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle sekä näiden valtuuttamille henkilöille ja organisaatioille täyden pääsyn toiminnon toimeenpanoa, sen tuloksia ja tuen käyttöä koskeviin asiakirjoihin tämän sopimuksen ehtojen ja pykälien mukaisesti. Oikeus on voimassa viisi vuotta tuen loppumaksupäivästä tai edunsaajan palautusmaksun päivästä.

ARTIKLA 8 – HANKKEESTA TIEDOTTAMINEN

Edunsaajan tulee tiedottaa hankkeen etenemisestä ja tuloksista EST (European Shared Treasure)

–tietokannassa, jonka osoite ilmoitetaan myöhemmin osoitteessa:

www.cimo.fi | Lomakkeet | Comenius-ohjelma

ARTIKLA 9 - VASTUU

Edunsaaja on yksin vastuussa kaikkien sille lankeavien laillisten velvollisuuksien noudattamisesta.

Edunsaaja vastaa yksin vahingosta, jotka ovat aiheutuneet tämän toiminnon väärästä toimeenpanosta kansalliselle toimistolle, Euroopan komissiolle tai kolmansille osapuolille.

ARTIKLA 10 - SOVELLETTAVA LAKI JA TOIMIVALTAINEN TUOMIOISTUIN

Sopimuksen toimeenpanossa noudatetaan tämän sopimuksen ehtoja, asiaankuuluvia Yhteisön sääntöjä ja läheisyysperiaatteen mukaisesti Suomen lakia. Kansallinen toimisto ja edunsaaja voivat nostaa kanteen toisen sopimusosapuolen sopimuksen ehtojen soveltamisesta ja sen täytäntöönpanosta tekemistä päätöksistä Helsingin käräjäoikeudelle.

ARTIKLA 11 - SOPIMUSMUUTOKSET

- 11.1 Kaikki tämän sopimuksen ehtoihin tehtävät muutokset on tehtävä erillisellä kirjallisella sopimuksella. Suulliset sopimukset eivät ole pitäviä.
- 11.2 Edunsaajan on lähetettävä sopimuksenmuutospyyntö kansalliseen toimistoon viimeistään kuukautta ennen artikkelissa 2.2 mainittua sopimuksen päättymispäivämäärää, ellei kyseessä ole edunsaajan asianmukaisesti vahvistama ja kansallisen toimiston hyväksymä ylivoimainen este.

ARTIKLA 12 – TOIMINNAN KESKEYTTÄMINEN

Edunsaaja voi pyytää toiminnan toteuttamisen keskeytystä milloin poikkeukselliset olosuhteet tekevät toiminnan jatkamisen mahdottomaksi tai erittäin vaikeaksi, eritoten milloin kyseessä on force majeure. Edunsaajan tulee viipymättä lähettää kirjallinen pyyntö keskeytyksestä KT:lle. KT hyväksyy tai hylkää tämän pyynnön tai hyväksyy sen sillä edellytyksellä että edunsaaja hyväksyy KT:n ehdot. KT ilmoittaa päätöksestään edunsaajalle kirjallisesti artikkelin 11 mukaisesti.

ARTIKLA 13 – SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN

13.1 Edunsaajan suorittama irtisanominen

Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa edunsaaja voi milloin tahansa 60 päivän varoitusajalla esittää kirjallisesti syynsä peruuttaa tukianomuksensa ja irtisanoa sopimuksensa ilman että häneltä vaaditaan asiassa vahingonkorvausta. Mikäli syytä ei esitetä tai mikäli KT ei niitä hyväksy, edunsaajan katsotaan irtisanoneen sopimuksensa epäasianmukaisesti. Tässä tapauksessa KT voi yllä olevan Artikla 4.2 mukaisesti vaatia mahdollisesti jo maksetut ennakot kokonaan tai osittain takaisin artikkelissa 13.4 mainituin seuraamuksin.

Mikäli edunsaaja päättää vetäytyä hankkeesta ja irtisanoa sopimuksensa, tulee hänen välittömästi ilmoittaa peruutuksesta kirjallisesti kaikille hankkeessa mukana oleville oppilaitoksille.

13.2 KT:n suorittama irtisanominen

Kansallinen toimisto voi alla olevissa tapauksissa päättää irtisanoa sopimuksen ilman vahingonkorvausta:

- (a) mikäli edunsaajan juridisissa, taloudellisissa, teknisissä, organisatorisissa tai omistajuuteen liittyvissä olosuhteissa tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka ovat omiaan oleellisesti vaikuttamaan solmittuun sopimukseen tai kyseenalaistamaan tehtyä tukipäätöstä;
- (b) mikäli edunsaaja ei täytä hänelle kuuluvaa olennaista sopimuksen mukaista velvoitetta, liitteet mukaan lukien;
- (c) force majeure- tapauksessa, tai mikäli toiminta on keskeytynyt poikkeuksellisten olosuhteiden vallitessa;
- (d) milloin edunsaaja on julistettu vararikoon, on lopetuksen alaisena, hänen asiansa ovat oikeuden selvitetävinä, on tehnyt sopimuksen velkojien kanssa, on lopettanut liiketoimintansa, on jonkun muun näihin verrattavan sovittelun alainen tai jossakin vastaavassa kansallisen lainsäädännön tai säädösten alaisessa tilanteessa;

- (e) milloin KT:llä on todisteita tai toimisto vakavasti epäilee edunsaajaa tai häneen läheisesti liittyvää tahoa tai henkilöä ammatillisesta väärinkäytöksestä;
- (f) milloin edunsaaja ei ole täyttänyt sijaintimaansa lainsäädännön mukaisia velvoitteitaan sosiaaliturvamaksujen tai verojen maksun suhteen;
- (g) milloin KT:llä on todisteita tai toimisto vakavasti epäilee edunsaajaa tai häneen läheisesti liittyvää tahoa tai henkilöä petoksesta, korruptiosta, osallisuudesta rikolliseen järjestöön tai mistä tahansa muusta Yhteisöjen talousintressejä vahingoittavasta laittomasta toiminnasta;
- (h) milloin KT:llä on todisteita tai toimisto vakavasti epäilee edunsaajaa tai häneen läheisesti liittyvää tahoa tai henkilöä vakavista virheistä, väärinkäytöksistä tai petoksesta apurahan hakumenettelyn yhteydessä tai sen käytössä;
- (i) milloin edunsaaja on antanut vääriä tietoja tai on harhaanjohtanut tai toimittanut todellisuuden vastaisia raportteja saadakseen sopimuksen mahdollistamaa apurahaa;
- (j) mikäli hanke ei enää ole kelpoinen³, johtuen yhden tai useamman oppilaitoksen peruutuksesta (vrt. Artikla 13.1 – Edunsaajan suorittama irtisanominen).

13.3 Irtisanomismenettely

Menettely käynnistetään vastaanottokuittaksella vahvistetulla rekisteröidyllä kirjeellä tai vastaavalla.

Yllä mainituissa kohdissa (a), (b), (d), (e), (g) ja (h) mainituissa tapauksissa edunsaajalla on 30 päivää aikaa toimittaa huomautuksensa KT:lle sekä ryhtyä kaikkisiin tarvittaviin toimenpiteisiin sopimuksen mukaisten velvoitteidensa jatkuvaan toteuttamiseen. Mikäli KT ei 30 päivän kuluessa huomautusten saapumisesta vahvista hyväksyneensä ne, irtisanomismenettely jatkuu.

Milloin ilmoitus on annettu, irtisanominen astuu voimaan irtisanomiselle määrätyn ajan päätyttyä, mikä aika alkaa päivänä, jolloin KT:n päätös sopimuksen irtisanomisesta on vastaanotettu.

Milloin ilmoitusta ei anneta yllä mainituissa kohdissa (c), (f), (i) ja (j) mainituissa tapauksissa, irtisanominen astuu voimaan KT:n sopimuksen irtisanomista koskevan päätöksen saapumista seuraavana päivänä.

13.4 Irtisanomisen vaikutukset

Milloin irtisanominen tapahtuu, KT:n maksut rajoitetaan edunsaajalle Artiklan 4.2 mukaisesti irtisanomisen voimaantulopäivään mennessä tosiasiallisesti aiheutuneisiin kuluihin. Irtisanomispäivämäärän jälkeen toimeenpantaviksi suunnitelluista toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia ei oteta huomioon.

Edunsaajalla tulee olla 60 päivää KT:n ilmoittamasta irtisanomisen voimaantulopäivästä lukien aikaa Artiklan 4.2 mukaisen loppumaksupyynnön aikaan saamiseen. Mikäli loppumaksupyynnön ei toimiteta määräajan puitteissa, KT ei maksa takaisin edunsaajan irtisanomispäivämäärään mennessä maksamia kuluja, vaan perii takaisin kaikki kulut, joiden käyttöä ei ole perusteltu pyydettyssä loppuraportissa tai joita se ei ole hyväksynyt.

Poikkeustapauksessa milloin KT on artiklassa 13.3 mainitun ilmoitusajan päätyttyä irtisanonut sopimuksen sillä perusteella, että edunsaaja ei ole tuottanut raporttia Artiklassa 4.2 annetun aikarajan puitteissa eikä edunsaaja vielä kahden kuukauden kuluttua KT:n vastaanottokuittauksella vahvistetun kirjattun kirjallisen muistuksen tai vastaavaan saatuaan ole täyttänyt velvoitteitaan, KT ei korvaa edunsaajalle toiminnan päättymispäivään mennessä aiheutuneita kuluja, vaan perii takaisin kaikki kulut, joiden käyttöä ei ole perusteltu pyydettyssä loppuraportissa tai joita se ei ole hyväksynyt.

³ Vähemmän kuin 3 oppilaitosta monenvälisessä hankkeessa ja vähemmän kuin 2 kahdenvälisessä hankkeessa

Poikeustapauksessa, milloin edunsaaja asiattomasti irtisanoo sopimuksen tai KT tekee sen yllä maituissa kohdissa (a), (e), (g), (h) tai (i) mainitun perusteiden, KT voi toimiston hyväksymiin raportteihin nojaten suhteessa siihen, miten vakavia kyseiset laiminlyönnit ovat olleet, periä takaisin jo sopimuksen puitteissa maksamansa varat kokonaan tai osittain, annettuaan kuitenkin edunsaajalle ensin mahdollisuus esittää omat huomautuksensa.

ARTIKLA 14 – TIETOSUOJA

Kaikkia sopimuksen sisältämiä henkilökohtaisia tietoja käsitellään:

- kansallisen toimiston toimesta kansallista lainsäädäntöä, eritoten henkilötietosuojalakea noudattaen ja
- Yhteisön toimielinten ja elinten toimesta noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) No 45/2001 yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta.

Näitä tietoja KT:n ja Komission tulee käsitellä ainoastaan sopimuksen toteuttamisen ja seurannan yhteydessä sen estämättä, että tiedot mahdollisesti luovutetaan EY:n sisäiselle tilintarkastusvirastolle, EY:n tilintarkastustuomioistuimelle, taloudellisia väärinkäytöksiä käsittelevälle paneelille ja/tai Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF), pyrkimyksenä varjella Yhteisön taloudellisia etuja.

Edunsaajalle voidaan kirjallista pyyntöä vastaan myöntää pääsy omiin tietoihinsa tarkoituksena korjata niissä mahdollisesti esiintyviä epätarkkuuksia tai puutteita. Kaikki kysymykset koskien henkilökohtaisten tietojen käsittelyä edunsaajan tulee osoittaa KT:lle. Edunsaaja voi tehdä valituksen koskien henkilökohtaisten tietojen käsittelyä tietosuojavaltuutetun toimistolle tai Euroopan tietosuojavaltuutetulle.

ARTIKLA 15 – MUUT ERITYISEHDOT

- 15.1 Kaikki tähän sopimukseen liittyvän yhteydenpidon tulee tapahtua kirjallisesti, josta käy ilmi sopimuksen numero, ja se lähetetään sähköpostiosoitteeseen comenius-info@cimo.fi tai postitse osoitteeseen CIMO, Comenius, PL 343 (Hakaniemenranta 6), 00531 Helsinki.
- 15.2 Edunsaajan tulee noudattaa tässä sopimuksessa ja LLP Guidessa esitettyä vaatimusta, että hanke ei saa tukea mistään muusta ohjelmasta, jota rahoitetaan Yhteisön budjetista. Mikäli vaatimusta ei noudateta, kansallinen toimisto voi irtisanoa sopimuksen vetoamalla Artiklaan 13.2 (g) ja vaatia kaiken ennakkomaksun osittaista tai täyttä takaisinmaksua.

Sopimus on tehty kahtena kappaleena suomeksi

ALLEKIRJOITUKSET

Edunsaajan puolesta

_____.____.2009
paikka ja aika

allekirjoitusoikeuden omaavan henkilön
allekirjoitus ja nimenselvitys, ja

hankkeesta vastaavan opettajan allekirjoitus

Kansallisen toimiston puolesta

Helsingissä _____.____.2009

LIITE III

Lopullisen tuen laskusäännöt

Täysimääräinen tuki

Rahoitus sopimuksen artiklassa 3.1 mainittu tuki maksetaan täysimääräisenä, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

1. Toiminnon toteutus

Loppuraportissa annetaan riittävästi tietoa hankehakemuksessa (liite I) kuvailtujen toimintojen, liikkuvuuksien ja tulosten toteutuksesta tai yhteistyöhankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi tehtyjen vastaavien toimintojen, liikkuvuuksien ja tulosten toteutuksesta.

2. Hyväksyttävien ja asianmukaisten liikkuvuuksien toteutus

Edunsaaja on toteuttanut vähintään rahoitus sopimuksen artiklassa 3.1 mainitun vähimmäismäärän liikkuvuuksia. Liikkuvuudet ovat **hyväksyttäviä** tämän liitteen määritelmän mukaisesti ja niiden on oltava **asianmukaisia** kyseessä olevalle yhteistyöhankkeelle.

Tuen vähentäminen

Rahoitus sopimuksen artiklassa 3.1 mainittua tukisummaa voidaan vähentää tai pyytää maksettavaksi takaisin seuraavissa tapauksissa:

Raportoidut toiminnot, liikkuvuudet ja tulokset eivät vastaa hankehakemuksessa (liite I) kuvailtuja eivätkä ole asianmukaisia kyseiselle yhteistyöhankkeelle.

> Tukea ei makseta lainkaan ja kansallinen toimisto perii takaisin edunsaajalle maksetun ennakkomaksun kokonaisuudessaan.

Rahoitus sopimuksen artiklassa 3.1 mainittua vähimmäismäärää hyväksyttäviä ja asianmukaisia liikkuvuuksia ei ole toteutettu.

> Jokaista toteutumatta jäänyttä tai epäasianmukaista liikkuvuutta kohden kansallinen toimisto vähentää tuesta yhtä liikkuvuutta vastaavan määrän.

> Kansallinen toimisto vähentää tuen määrää hyväksytyjen liikkuvuuksien lopullisen määrän mukaan seuraavan esimerkin mukaisesti:

Tuen määrä: 12.000 €

Liikkuvuuksien vähimmäismäärä: 12

Yhden liikkuvuuden arvioitu kustannus: 1000 € (12.000 € jaettuna 12:lla)

Raportoitujen hyväksyttävien liikkuvuuksien määrä: 10

Lopullinen tuki: 10.000 € (12.000 € - 2 x 1.000 €)

Kansainvälisen liikkuvuuden määritelmä

Tässä sopimuksessa pätevät seuraavat määritelmät:

- Liikkuvuus on tämän yhteistyöhankkeen puitteissa tehty **matka ulkomaille** joko **kumppaniorganisaatioon** tai Elinikäisen oppimisen ohjelman (tai sen edeltäjäohjelmien) rahoittaman hankkeen tai verkoston järjestämään **tilaisuuteen**.
- Yhden henkilön yksi edestakainen matka on yksi liikkuvuus.
- Mikäli saman matkan aikana vierailaan kahdessa ja useammassa maassa, lasketaan tämä matka yhdeksi liikkuvuudeksi; esim. Ranskasta Belgiaan, Belgiasta Suomeen ja Suomesta Ranskaan.
- Sama henkilö voi osallistua useampaan liikkuvuuteen yhteistyöhankkeen aikana.
- Liikkuvuudella ei ole vähimmäis- eikä enimmäiskestoja paitsi kahdenvälisten Comenius-yhteistyöhankkeiden luokkavaihtoissa (ks. alla).
- Vain maiden välinen liikkuvuus (eli matka ulkomaille) lasketaan liikkuvuuksien vähimmäismäärään. Maiden ”sisäistä” liikkuvuutta merentakaisiin maihin ja alueille⁴ ja EU:n syrjäisimmille alueille⁵ ja päinvastoin voidaan myös pitää maidenvälisenä liikkuvuutena, esim. edunsaajan matka Ranskasta Martiniqueen.

Hyväksyttävä liikkuvuus

Loppuraporttia arvioitaessa liikkuvuus katsotaan **hyväksyttäväksi**, jos se täyttää seuraavat ehdot:

- Liikkuvuudet ovat olleet yhteistyöhankkeen muihin rahoitusta saaneisiin kumppaniorganisaatioihin tai Elinikäisen oppimisen ohjelman (tai sen edeltäjäohjelmien) rahoittaman hankkeen tai verkoston (esim. Comenius- tai Grundtvig-verkoston) järjestämään **tilaisuuteen**.
- Liikkuvuuteen osallistuja oli
 - hankkeeseen osallistuvien oppilaitosten henkilökuntaa/oppilas/opiskelija⁶
 - erityistukea tarvitsevan henkilön tukihenkilö kuten vanhempi, huoltaja tai hoitaja.
- Liikkuvuus on tehty rahoitussopimuksen artiklassa 2.2 määritellyn sopimuksen voimassaolon aikana.

Kahdenvälisen yhteistyöhankkeiden liikkuvuuden on lisäksi täytettävä seuraavat ehdot:

- Luokkavaihtojen on kestettävä vähintään 10 päivää ja osallistuvien oppilaiden on oltava vähintään 12-vuotiaita vaihdon aikana.
- Samaan luokkavaihtoon osallistui rahoitussopimuksen artiklassa 3.1 mainittu vähimmäismäärä oppilaita (tätä vähimmäismäärää ei voi jakaa useamman vaihdon kesken).

Asianmukainen liikkuvuus

Kelpoisuuden lisäksi tehtyjen liikkuvuuksien täytyy olla asianmukaisia kyseiselle yhteistyöhankkeelle. Edunsaajien on raportoitava loppuraportissaan kunkin yksilö- tai ryhmäliikkuvuuden tavoitteet, toiminnot ja tulokset. Raportissa on osoitettava, kuinka tehdyt toiminnot kunkin liikkuvuuden aikana olivat asianmukaisia yhteistyöhankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vähimmäisliikkuvuuden vähentäminen

Mikäli oppilaitoksen suunnittelemaan liikkuvuuteen osallistuu erityistukea tarvitsevaa⁷ henkilökuntaa tai oppilaita / opiskelijoita, se voi pyytää kansallista toimistoa pienentämään tukisumman edellyttämän

⁴ Neuvoston päätös 2001/822/EY, tehty 27 päivänä marraskuuta 2001, merentakaisien maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan yhteisöön, EU:n virallinen lehti 314/1

⁵ Kanariansaaret, Guadeloupe, Martinique, Ranskan Guyana, Réunion, Azorit, Madeira

⁶ Hiljaisia partnereita ei lasketa osallistuviksi oppilaitoksiksi

liikkuvuuden vähimmäismäärää. Tämä mahdollistaa tukisumman käyttöä erityistukea tarvitsevien henkilöiden matkustuksesta aiheutuviin lisäkuluihin.

Edunsaaja voi pyytää vähimmäisliikkuvuuden pienentämistä joko ennen kuin rahoitussopimus on lähetetty tai myöhemmin hankkeen aikana lähettämällä kirjallisen pyynnön kansalliseen toimistoon ennen liikkuvuuden toteuttamista. Kansallinen toimisto ilmoittaa päätöksestään kirjallisesti ja se voi vähentää vähimmäisliikkuvuutta korkeintaan puoleen alkuperäisestä. Hakiessaan vähimmäisliikkuvuuden pienentämistä, edunsaajan tulee esittää seuraavat tiedot kansalliselle toimistolle:

- tiedot erityistarpeista, jotka aiheuttavat lisäkuluja
- tiedot lisäkuluista
- liikkuvuuden määrän, joka on saadulla tuella mahdollista toteuttaa

Sama vähimmäisliikkuvuuden pienentämisen mahdollisuus koskee matkoja, jotka suuntautuvat Euroopan ulkopuolisiin merentakaisiin maihin tai alueisiin tai EU:n syrjäisempiin alueisiin⁸. Mikäli oppilaitos suunnittelee tällaista liikkuvuutta, se voi hakea vähimmäisliikkuvuuden pienentämistä esittämällä seuraavat tiedot:

- tarkat tiedot suunnitellusta liikkuvuudesta sekä matkan hinnan
- liikkuvuuden määrän, joka on saadulla tuella mahdollista toteuttaa.

Poikkeustapaukset

Poikkeustapauksissa, joita ei edellä ole esitetty, kansallinen toimisto päättää lopullisen tuen määrän edunsaajan esittämien tositteiden perusteella.

7 Erityistä tukea tarvitsevilla henkilöillä tarkoitetaan erityisopetusta saavia sekä fyysistä ja psyykkistä tukea tarvitsevia henkilöitä.

8 Kts. alaviitteet 4 ja 5 sivulla 9

Liite V

Luettelo hankkeeseen osallistuvista oppilaitoksista

European Environment Awareness

Coordinator	ITC PACLE Emanuela Loi	IT-Italy
	Berufsbildende Schule I Technik Kaiserslautern	DE-Germany
	Pyhäjoen lukio	FI-Finland
	ITI E. Torricelli	IT-Italy